ERKEN ÇOCUKLUKTA YARATICILIĞA GENEL BAKIŞ

Editörler:

Doç. Dr. Asude Dağal Balaban – Dr. Şeyma Değirmenci

Yazarlar:

Doç. Dr. Banu Dikmen Ada
Doç.Dr. Asude Balaban Dağal
Öğr. Gör. Dr. Cansu Köken
Dr. Şeyma Değirmenci
Dr. Ayşenur Duran
Dr. Öğr. Üyesi Hande Arslan Çiftçi
Dr. Öğr. Üyesi Nurhan Atalay
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Kılıç
Uzm. Oğuzhan Öztürk
Arş. Gör. Beyza Hamamcı
Doç. Dr. Emel Tok
Doç. Dr. Atiye Adak Özdemir
Uzm. Rabia Turgut Kurt
Dr. Öğr. Üye. Zeynep Kılıç
Dr. Öğr. Üyesi Hilal Yılmaz
Öğr. Gör. Tuğba Eryiğit
Uzm. Gülcan Tok
Yağmur Kunduracı
Merve Gemici Koşar
Dr. Öğr. Üyesi Büşra Çelik
Dr. Merve Tezel
Uzm.Neslihan Demircan
Uzm.Gizem Turitoğlu
Dr. Esin Dibek
Öğr. Gör. Dr. Volkan Kanburoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Tosun Yalçınkaya
Dr. Öğr. Üyesi Musa BardakUzm.
Elif Esma Nas
Öğr. Gör. Fatma Merve Şimşek
Arş.Gör. Cansu Kaygısız

Ankara, 2023

ERKEN ÇOCUKLUKTA YARATICILIŠA GENEL BAKIŞ

Editörler:

Doç. Dr. Asude Dağal Balaban – Dr.Şeyma Değirmenci

ISBN

978-625-6594-71-5

© Copyright 2023, Eğiten Kitap Yayıncılık Org. Tic. Ltd. Şti.
Bu kitabın basım, yayın, satış hakları Eğiten Kitap Yayın Organizasyon Ltd. Şti.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri fotokopi yoluyla, mekanik, elektronik, manyetik ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bölümlerin içeriğinden görsellerinden bölüm yazarları sorumludur.

Genel Yayın Koordinatörü,	Özgür DOĞAN
Genel Yayın Yönetmeni,	Aydın TEKİN
Grafik Tasarım,	Eğiten Kitap Grafik Birimi
Baskı,	Eğiten Matbaacılık
Ankara,	2023
Yayınevi Sertifika No,	47083
Matbaa Sertifika No,	47083

Eğiten Kitap
Zübeyde Hn. Mah. Süzgün Sokak No: 17 • İskitler - Altındağ/Ankara
T: 0312 433 08 93 (pbx) • F: 0312 433 07 92
www.egitenkitap.com • egitenkitap@gmail.com

ÖNSÖZ

Yaratıcılık, insanoğlunun doğasında var olan, sınırları olmayan bir güçtür. İnsanlık tarihinde, yaratıcılık sayesinde keşfedilen, oluşturulan, değiştirilen bir çok düşünce, buluş, sanat eseri, yapı, yapıt bulunmaktadır. Bu güç sayesinde sanat, bilim, teknoloji ve her türlü insansı ifade biçimi şekil bulmaktadır.

Bu kitap ile yaratıcılığı daha yakından tanımak, yaratıcılığa farklı bakışlar sunmak için tasarlanmıştır. Yaratıcılık sadece birkaç tanınmış, toplum tarafından önemli addedilmiş, seçkin olarak konumlandırılan kişilerin ayrıcalığı değildir. Yaratıcılık her bireyin içinde bulundurduğu potansiyeli ortaya çıkarttığı, özgür bir ruhla serbest bırakabildiği bir süreçtir. Hangi meslek grubunda olursanız olun; bir ressam, bir müzisyen, bir mühendis, bir doktor, bir öğretmen, bir öğrenci yaratıcılığınızı keşfedebilir, güçlendirebilirsiniz. Bu kitap, erken çocukluk yıllarından başlayarak ve hedef kitle olarak kişilerin yaratıcılıkları üzerinde etki sahibi olabilecek tüm bireyleri içine alacak şekilde, yaratıcılık kavramlarına çok yönlü bir bakış oluşturabilmek amacıyla kaleme alınmıştır.

Türkiye'deki yaratıcılık ve yaratıcılığın geliştirilmesi hakkındaki az sayıdaki çalışmaya katkıda bulunmak, eğitim çabalarının içinde yaratıcılığın geliştirilmesine dikkat çekilmesini sağlamak ve bu yöndeki çabanın da aktive edilmesini sağlamak kitabın oluşturulmasında etken olmuştur. Buradan hareketle, yolu çocuktan geçen tüm bireylere yardımcı olması umuduyla, özellikle okul öncesi eğitim alanında uzmanlaşmış değerli meslektaşlarımızla kitabımız hazırlanmıştır.

Unutmayın ki herkes yaratıcıdır ve yaratıcılığı geliştirmek, sürekli bir keşif ve öğrenme sürecidir. Çocuklar ise belki de en esnek düşünebilen, fırsat verildiğinde kendi yaratıcılıklarını ortaya koyabilen küçük bireylerdir. Bu kitabın sizin kendi yaratıcılığınızı keşfetme sürecine rehberlik ederken, çocukların yaratıcılıklarını ortaya çıkarma, keşfetme süreçlerinde sizlere destek olabilmesi dileğiyle…

Yaratıcılığı keşfetmeye, bu yolda kendinizin ve çocuklarınızın sınırlarını aşmaya hazır mısınız?

Doç. Dr. Asude BALABAN DAĞAL

Dr. Şeyma DEĞİRMENCİ

İÇİNDEKİLER

Önsöz..... iii
BÖLÜM.1: Erken Çocukluk Döneminde Yaratıcılık Kuramları 1
Doç.Dr. Asude Balaban Dağal, Öğr. Gör. Cansu Köken
BÖLÜM.2: Yaratıcılıkta Farklı Bir Sınıflandırma; Big C Ve Little C.....19
Dr. Şeyma Değirmenci, Doç. Dr. Asude Dağal Balaban
BÖLÜM.3: Yaratıcılıkla İlgili Mitler ve İlişkili Faktörler 31
Dr. Ayşenur DURAN, Dr. Öğr. Üyesi Hande Arslan Çiftçi
BÖLÜM.4: 21. Yüzyıl Becerileri Bağlamında Yaratıcılık.....55
Dr. Öğr. Üyesi Nurhan Atalay, Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Kılıç
BÖLÜM.5: Yaratıcılığa Kültürel Bakış.....89
Uzm. Oğuzhan Öztürk
BÖLÜM.6: Eğitimde Bir Kavram Olarak Yaratıcı Liderlik.....117
Doç. Dr. Banu Dikmen Ada
BÖLÜM.7: Yaratıcılık Ve Bilişsel Beceriler 141
Arş. Gör. Beyza Hamamcı
BÖLÜM.8: Hikayeler/Resimli Çocuk Kitapları ve Yaratıcılık 159
Doç. Dr. Emel Tok- Doç. Dr. Atiye Adak Özdemir
BÖLÜM.9: Açık Hava Etkinlikleri Ve Yaratıcılık.....175
Uzm. Rabia Turgut Kurt, Dr. Öğr. Üye. Zeynep Kılıç
BÖLÜM.10: Yaratıcı Çocuklar İçin Yaratıcı Çevre 195
Dr. Öğr. Üyesi Hilal Yılmaz
BÖLÜM.11: Sosyal Çevre Ve Yaratıcılık.....221
Öğr. Gör. Tuğba Eryiğit, Uzm. Gülcan Tok
BÖLÜM.12: Erken Çocuklukta Yaklaşımlar Ve Yaratıcılık İlişkisi.....241
Yağmur Kunduracı, Merve Gemici Koşar
BÖLÜM.13: Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarının Tasarımı Ve Yaratıcılık.....261
Dr. Öğr. Üyesi Büşra Çelik

BÖLÜM.14: Yaratıcılığın Sınıf İçine Entegrasyonu Ve Uygulama Örnekleri 295
Dr. Merve Tezel
BÖLÜM.15: OYUN VE YARATICILIK..... 313
Uzm. Neslihan DEMİRCAN, Uzm. Gizem TURİTOĞLU
BÖLÜM.16: Erken Çocuklukta Materyal Tasarımı Ve Yaratıcılık Oyun Malzemeleri Ve Yaratıcılık Arasında İlişki Var Mıdır?..... 335
Öğr. Gör. Dr. Volkan Kanburoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Tosun Yalçınkaya
BÖLÜM.17:Matematik Öğretimde Yaratıcılık..... 355
Dr. Esin DİBEK
BÖLÜM.18:Bilim Ve Yaratıcılık 373
Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK, Uzm. Elif Esma NAS
BÖLÜM.19:KİME GÖRE, NEYE GÖRE; YARATICILIĞI DEĞERLENDİRME 397
Öğr. Gör. Fatma Merve Şimşek, Arş. Gör. Cansu Kaygısız

BÖLÜM.16

ERKEN ÇOCUKLUKTA MATERYAL TASARIMI VE YARATICILIK OYUN MALZEMELERİ ve YARATICILIK ARASINDA İLİŞKİ VAR MIDIR?

Öğr. Gör. Dr. Volkan Kanburoğlu

Dr. Öğr. Üyesi Tosun Yalçınkaya

Şekil ***1.*** Maria Montessori (Montessori, M.,.2023)

Yetişkinlerin ortamı, çocuklar için uygun çevre oluşturmasının aksine onların direnç göstermelerini güçlendiren davranışlarını değiştiren engeller bileşimidir. Çocukların eğitimi ve ruh bilimi araştırmaları çocukların değil de yetişkin bakış açısından ele alınmıştır. Bu yüzden varılan bütün sonuçların tamamını temelden değişecektir. Çocuğun her farklı davranışları çözülmesi gerekli bir sorunla bizi karşı karşıya getirmektedir. Çocuğun her farklı huzursuzluğu düşmanca bir ortama karşı savunma yöntemi değilde, oluşan soylu bir özellik olarak yorumlanması gerekmekte ve özü derinde olan bir davranışın görünüşüdür. Çocuğun her huzursuz davranışı ruhunun derinliklerinde oluşan ve çevresine kendini göstermeye çalışan bir kasırga gözüyle gözlenmelidir (Montessori M. 1983).

Belli ki bütün bu yaşananlar huysuzluklar çocuğun gerçek ruh halini örten şaşırtmalardır. Çocuk, inatçılığıyla, karşı gelişiyle ters davranışlarıyla

KAYNAKÇA

Abacı, O. (2000). *Görsel Sanat Eğitimi*. Morpa Yayınları, İstanbul.

Arda B.,. (2023, 03 31). Oyuncaklar da CE Belgesi. Arda belgelendirme: https://www.ardabelgelendirme.com/userfiles/resized_e68c0-3970a32b1341full.jpg>adresinden alındı.

Clark, J. C., Nicholas, M., & Veresov, N. (2021). Cultural-historical methodology for educational research: a Vygotskian manifesto. In P. J. White, R. Tytler, J. P. Ferguson, & J. Cripps Clark (Eds.), *Methodological approaches to STEM education research* (Vol. 2, pp. 234-260). (Contemporary Approaches to Research in STEM Education). Cambridge Scholars Publishing.

Çiçekler, C. . Y., Akyuz, E., Baydemir, G., Gönen, M., vd. (2011). 5 Yaşındaki çocukların yaratıcılık düzeylerinin incelenmesi. Education Sciences, 6(1), 1185-1195.

Delacroix, H. (2022). Oyun Dünyası Oyun ve Sanat. İstanbul: Dorlion Yayınevi.

Dhgate G.. (2023, 03 31). Çocuklar Öğrenme Geometrik Şekli Montaj Yapı. Dhgate: https://tr.dhgate.com/product/100pcs-set-wooden-blocks-toys-for-children/591798551.html. >adresinden alındı.

Dirim, A. (2001); Okul Öncesi Eğitiminde Eğitici Oyuncak Örnekleri, Esin Yayınevi İstanbul.

Dibek, E. (2020). Oyun ve Yaratıcılık. *Editörler: A. Önder, HA Çiftçi. Erken Çocuklukta Oyun ve Oyun Yoluyla Öğrenme*, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

Doğru O. (2023, 03 31). Okul Öncesi Blog Reggio Emilia Eğitim Yaklaşım. Reggio Emilia Eğitim Yaklaşımı: https://www.dogruokul.com/haberler/okuloncesiegitimyaklasimlari.jpgv>adresinden alındı.

Dursun, Ö.O. Kuzu, A. (2010); Okul Öncesinde Materyal Geliştirme ve Görsel Sanatlar Eğitimi, Anadolu Üniversitesi Eskişehir.

Duffy, B. (2006). *Supporting creativity and imagination in the early years.* McGraw-Hill Education (UK).

Eğitim, C., (2023,03 31) **Çocuğunuza Bambaşka Bir Hayat Vadeden ‹**Waldorf **Eğitim Yaklaşımı› Nedir?:** https://egitim.com/waldorf-yaklasimi-nedir**>**adresinden alındı.

Fruugo,S.. (2023, 03 31). Banyo Oyuncakları. Fruugo web sayfası: https://img.fruugo.com/product/4/32/312017324_max.jpg> adresinden alındı.

Hohmann, M., Weikart, D.P., (2000). Çev: Sibel Saltiel Kohen ve Ülfet Öğüt, *Küçük Çocukların Eğitimi*. Hisar Eğitim Vakfı Yayınları. Kuruçeşme, İstanbul.

Mainmelis c. ve Ronson, S. (2006) "Ideas are born in the fields of play: towards a theory of play and creativity in organizational settings." Reaearch in organizational behavior, Vol. 27, pp 81-131.

Montessori, M. (1983); Çev: Güler Yücel, Çocuk Eğitimi ''*Montessori Metodu''*, Sander Yayınları İstanbul.

Montessori, M.,. (2023, 03 31). Biography of Maria Montessori. We connect Montessori to the world.: https://montessori-ami.org/sites/default/files/images/facts/maria-montessori-girl-bbc.jpg Maria Montessori 1950, Talking with an English girl before her broadcast on the BBC Italian Service >adresinden alındı.

Öncü, T. (1999). Lev S. Vygotsky'nin Gelişim Kuramı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 39 (1-2), 227-236.

Önder A, Çiftçi H.A. (2020); Erken Çocuklukta Oyun ve Oyun Yoluyla Öğrenme, Atlas Akademik Basın Yayın Dağıtım Ankara.

Posner G. (2023, 03 31). Analyzing The Curriculum Published in 1994. Semantic Scholar: https://www.semanticscholar.org/paper/Analyzing-The-Curriculum-Posner/1b0d2f9e660642731d8353f4115be24e0ea410f3>adresinden alındı.

Sevinç, M. (2004); Erken Çocukluk Gelişimi ve Eğitiminde Oyun, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

Smith, M. K. (2023, 03 31). Ruth Kotinsky eğitim ve yaşam boyu öğrenme üzerine: https://infed.org/mobi/wp-content/uploads/2012/12/froebel-construction-kit-sina-facsimili-kippelboy-cc-asa3.jpg>adresinden alındı.

Sözer Çapan, A. (2005). *3-11 yaş çocuklarının ahlak gelişimlerinin Piagetin ahlaki gelişim kuramına göre incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Steiner R. (2023, 03 31). Biography of Rudolf Steiner: http://www.rudolf-steiner.com/wp-content/uploads/2020/06/Rudolf-Steiner-Dornach-1921.jpg >adresinden alındı.

Waldorf, E. (2023, 03 31). Rudolf Steiner ve Waldorf Eğitiminin Tarihi: https://www.waldorfeducation.org/waldorf-education/rudolf-steiner-the-history-of-wal- dorf-education>adresinden alındı.

Teklif N.. (2023, 03 31). Eyüp Dönem Ahşap Kasnaklı Orjinal Deri Kaplı Cocuk Oyuncak Trampet Aşadaki Resimlerde Görselleri Görebilir. Teklifname: https://www.teklifname.com/uploads/900/product/xml_4/2021/01/07/teklifname_eyp-dnem-ahap-kasnakli-orjnal-der-kapli-cocuk-oyuncak-trampet-aadak-resmlerde-grseller-greblrsnz_0_6582.jpg >adresinden alındı.

Yalçınkaya, T. (1997); Modüler Oyuncakların Çocuğun Gelişimindeki Yeri. Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 9, 379-384.

Yalçınkaya, T. (2004); Okul Öncesi Eğitimde Eğitici Oyun ve Oyuncak Yapımı, Esin Yayınevi İstanbul.

Yalçınkaya, T. Denizhan, Ç. (2004); *Okul Öncesi Dönemde Artık Materyali Değerlendirerek Yapılan Oyuncaklar*, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

Yürekli, C., (2023,03 31) **Çocuğunuza Bambaşka Bir Hayat Vadeden ‹**Waldorf **Eğitim Yaklaşımı› Nedir?:** https://www.webtekno.com/bebek-gelisiminde-waldorf-egitim-yaklasimi-nedir-h105223.html**>**adresinden alındı.